

لغت
نواں

برانگیختن شوق یادگیری

رابرت ا. (باب) سالو

سعید مادی خاکسار

حسین ملکیان

کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی
سوپروایزر و عضو هیئت علمی مؤسسه
دکتر ویلیام گلر

سرشناسه: سالو، رابرت ا.، ۱۹۵۱ - م. Sullu, Robert A.
عنوان و نام پدیدآور: برانگیختن شوق یادگیری / نویسنده باب سالو؛ مترجم سعید ماح خاکسار، حسن ملکیان.
مشخصات نشر: تهران: سایه سخن، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص: ۲۱/۵x۱۴/۵؛ سم.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۵۲-۴۱-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Activating the desire to learn, 2007.

یادداشت: کتاب حاضر قبلاً با عنوان «شوق یادگیری: خلق مفارسی مبتنی بر انگیزش درونی» توسط انتشارات منظومه خرد در سال ۱۳۹۳ منتشر شده است.

عنوان دیگر: شوق یادگیری: خلق مفارسی مبتنی بر انگیزش درونی.

موضوع: انگیزش در آموزش و پرورش

موضوع: Motivation in education

موضوع: یادگیری

موضوع: Learning

موضوع: انگیزش

موضوع: Motivation Psychology

موضوع: موفقیت - انگیزش در نوجوانان

موضوع: Achievement motivation in adolescence

موضوع: تدریس اثربخش

موضوع: Effective teaching

شناسه افزوده: ماح خاکسار، سعید، ۱۳۳۷ - مترجم

شناسه افزوده: Madeh Khaksar, Said

شناسه افزوده: ملکیان، حسن، ۱۳۳۷ - مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ ۹ش۲/س LB1۰۶۵

رده بندی دیویی: ۳۷۰/۱۵۴

شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۷۸۲۶۱

برانگیختن شوق یادگیری

نویسنده: رابرت ا. (باب) سالو

مترجم: سعید ماح خاکسار - حسن ملکیان

طرح جلد: محمد مهدی صنعتی - نظر پاپ: ابوذر ملکیان
صفحه آرای: ع. خرمشاهی - ویرایش ادبی: امیرحسین حاری / الهام اتنی عشری

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه - قیمت: ۳۶۰۰۰ تومان

لیتوگرافی: واصف - چاپ متن: عطا - چاپ جلد: صنوبر - صفحه‌بندی: علی

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دوازده فروردین، کوچه بهشت‌آیین، پلاک ۹، واحد ۱۰۱ - همکف

تلفن: ۶۶۴۹۶۴۱۰ - ۶۶۹۶۲۴۵۶ - ۰۹۱۲۶۴۹۱۸۲۸

Website: www.sayehsokhan.com @sayehsokhan

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب دسترنج چندساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست بی‌اعتمادی و پیامدهای ناگوار را در زندگی متجر می‌شود و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان به وجود می‌آورد.

فهرست

مقدمه مترجمان	۷
مقدمه	۱۱
بخش ۱: نظریه و تحقیق	۱۳
فصل ۱ - درک انگیزه مرونی	۱۵
فصل ۲ - شواهد کجاست؟	۲۹
بخش ۲: مدرسه ابتدایی	۴۹
فصل ۳ - اهمیت یکسان رقابت و همکاری	۵۱
فصل ۴ - یاد دادن ارزش یادگیری به دانش آموزان	۶۳
فصل ۵ - از رئیس مآبی تا مدیریت راهبرانه	۸۳
فصل ۶ - پیامد، واژه زنده ای نیست	۹۷
بخش ۳: مدرسه راهنمایی	۱۰۳
فصل ۷ - روابط مثبت، تکیه گاه شایستگی و استانداردهای بالا	۱۰۵
فصل ۸ - خودارزیابی و تغییراتی پایدار	۱۲۳
فصل ۹ - الهام بخشی از طریق همکاری	۱۴۱
فصل ۱۰ - انتخاب خودمان باشیم	۱۶۳

بخش ۴: دبیرستان.....	۱۷۱
فصل ۱۱ - ایجاد محیط ارضاکننده نیاز.....	۱۷۳
فصل ۱۲ - از گفتن تا خواستن.....	۱۸۷
فصل ۱۳ - از اجبار تا آموزش مسئولیت‌پذیری و تقویت روابط مثبت.....	۲۰۱
فصل ۱۴ - اندیشه‌های دانش‌آموز سال آخری دبیرستان.....	۲۱۵
اندیشه‌های نهایی.....	۲۲۳
منابع.....	۲۲۹
نمایه.....	۲۳۶

مقدمه مترجمان

ما خودمان تصمیم می‌گیریم که چه کسی باشیم!
گنی بلر

دکتر ویلیام گلسر وقتی از یادگیری سخن می‌گوید آن را همراه با تفریح و سرگرمی به کار می‌برد تا جایی که تفریح را پاداش ژنتیکی یادگیری می‌داند و معتقد است که ما همواره در طول زندگی در حال یاد گرفتنیم و روزی که بازی کردن را کنار بگذاریم، یادگیری و آموختن نیز متوقف می‌شود و به همین دلیل خنده و یادگیری شالوده روابط بلندمدت و هویت‌آمیز ماست. از این رو مجبور کردن آدم‌ها به یادگیری را هرگز موفقیت‌آمیز نمی‌داند و هر جا صحبت از یادگیری است ترس و زور و اجبار جایگاهی ندارد. به سوره کلی معتقد است ترس توانایی یادگیری را به خطر می‌اندازد و اگر از دانش‌آموزان می‌خواهیم مدرسه، یادگیری و سخت‌کوشی را بخشی از دنیای عادی خود قرار دهند، باید مطمئن باشیم این فعالیت‌ها ارضاکننده نیازهایشان باشد.

باب سالو از مربیان برجسته مؤسسه ویلیام گلسر آمریکاست که طی چهل سال تجربه آموزشی خود به عنوان معلم، روان‌شناس، مشاور و مدیر مدرسه کیفی با به‌کارگیری تئوری انتخاب در مدارس باعث مشارکت بیش‌تر دانش‌آموزان و معلمان و افزایش بازدهی کار آن‌ها شده است. او کتاب‌های

بسیاری در زمینه الهام بخشی به معلمان و ایجاد تفاوت های مثبت در زندگی دانش آموزان نگاشته است که در این سلسله کتاب ها با معرفی راهکارهایی اثربخش نشان داده است که دانش آموز چگونه می تواند در یک محیط شاد آموزشی دوره تحصیلی خود را با موفقیت و بازدهی بالا سپری کند.

باب سالو در این کتاب نیز بحث های ارزشمندی پیرامون یادگیری ارائه کرده است. او می گوید: «سعی ما بر این نیست که به دانش آموزان انگیزه یادگیری بدهیم، بلکه می کوشیم فضاهایی در کلاس ایجاد کنیم که انگیزه ذاتی دانش آموزان جلب شود و این کار احتمال شرکت فعالانه دانش آموزان در یادگیری را افزایش می دهد.» وی معتقد است با دستیابی به باکیفیت ترین یادگیری به الگویی نیا پیدا می کنیم که با روان شناسی کنترل درونی سازگار باشد نه الگوی پنهان شدن که بر صبر و ترس مبتنی است، بلکه الگویی که انسان ها را موجوداتی فعال، هدف محور و برخوردار از انگیزه درونی بداند. به عبارتی دیگر، وقتی ما کلاس و مدرسه مبتنی بر اصول روان شناسی کنترل درونی ایجاد می کنیم، به دانش آموزان فرصت می دهیم تا توانمند شوند و این توانمندی را در تحصیلات خود نشان دهند. خروجی این کار مساوی است با آزادی، مسئولیت پذیری و پاسخگویی دانش آموز.

در این کتاب، باب سالو با بیان داستان هایی از معلمان، شاوران، مدیران و دانش آموزان می کوشد تا عملاً روان شناسی کنترل درونی را جایگزین روان شناسی کنترل بیرونی قرار دهد. در این داستان ها می بینیم که راه انگیزه دانش آموزان از درون به بیرون است و موفقیت تحصیلی، ارتباط مستقیمی با کیفیت روابطی دارد که ایجاد می کنیم. این کار با ایجاد عشق به یادگیری در دانش آموزان، به آن ها روحیه تازه ای می دهد و پی می برند که ایجاد فضایی شاد حقدّر ضروری است.

تأکید باب سالو بر دعوت به خودارزیابی است و پیشنهاد می کند از دانش آموزان سؤالاتی بپرسید که موجب تسهیل در امر خودارزیابی شود. از

آن‌ها بخواهید چیزی را که می‌خواهند شناسایی و کاوش کنند تا دریابند کدام گزینه‌های رفتاری به آن‌ها کمک می‌کند تا به اهداف خود برسند. پیشنهاد می‌کند تا جایی که ممکن است دانش‌آموزان را نصیحت نکنید و به آن‌ها نگوئید چه باید بکنند، چون این کار کمک نمی‌کند که تصمیم‌گیرنده‌های مسئولی بشوند، بلکه سؤالاتی بپرسید که سطح انگیزه آن‌ها را مشخص کند و آن‌ها را به چالش بکشد تا به نقش و مسئولیت‌های خود واقف شوند.

این می‌شود که دانش‌آموز در کلاس از رفتار معلم خود می‌آموزد که چگونه و تا چه اندازه به اخلاق کاری مثبت و مسئولیت‌پذیری اهمیت دهد.

باب سال هرکدام از رفتار کلی سخن می‌گوید خاطرنشان می‌سازد: «آن‌هایی که فکر می‌کنند شرایطشان فقط زمانی بهتر عمل می‌کنند که حس بهتری داشته باشند، سخت در اشتباهند» زیرا دانش‌آموزان زمانی حس بهتری دارند که عمل بهتری را شروع داده‌اند. با این تعبیر خود تأکید دارد که ما به طور مستقیم بر دو چرخ جلو یعنی فکر و عمل تأثیر داریم و بر دو چرخ عقب یعنی احساس و فیزیولوژی به طور غیرمستقیم تأثیرگذاریم.

خبر خوب این که انتشارات سایه‌سار ترجمه و نشر کلیه آثار این مربی برجسته مؤسسه ویلیام گلسر را در دستور کار خود قرار داده است تا بتواند با یک کار ماندگار اثری عالی در آموزش و پرورش کیفی دانش‌آموزان ایران بر جای بگذارد.

خواندن این اثر و دیگر آثار این مربی توانمند و مجرب را به کلیه مدیران، معلمان و مشاوران مدرسه توصیه می‌کنیم و مطمئنیم با کاربست خردی انتخاب در مدارس و اجرای رهنمودهای آن سهمی بسزا در دگرگون کردن کلاس درس و خلق مدرسه‌ای الهام‌بخش به عنوان یک اولویت اصلی خواهند داشت.